

MVCRX084RV16
prvotní identifikátor

odbor voleb
náměstí Hrdinů 1634/3
140 21 Praha 4

Č. j. MV-142338-2/OV-2024

Praha 30. září 2024

Vážená paní

Odpověď na žádost o informaci k průběhu voleb

Oddělení právního a metodického řízení voleb odboru voleb Ministerstva vnitra obdrželo dne 25. září 2024 Vaši žádost o informaci podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve které se tážete „*Jak je řešeno zajištění demokratického průběhu voleb, bez ovlivnění výsledků, umělého navyšování hlasů pro určitého kandidáta (výměna volebních lístků apod.), pokud je volební komise složena z příznivců jedné strany (popř. jednoho z kandidátů)?*“.

K citovanému dotazu sdělujeme:

Postavení, působnost a sestavování okrskové volební komise (dále jen „OVK“) jako jednoho z volebních orgánů jsou ve všech volebních zákonech k jednotlivým druhům voleb upraveny v zásadě totožně. Mezi hlavní úkoly OVK náleží zajištění hlasování a dozor nad průběhem voleb ve volební místnosti, sčítání hlasů, vyhotovení zápisu o průběhu a výsledku hlasování, jeho předání Českému statistickému úřadu a odevzdání volební dokumentace do úschovy obecnímu úřadu.

Volební zákony upravují také minimální počet členů OVK (zpravidla 5 členů) a způsob jejího sestavování. Platí, že členem OVK nesmí být ten, kdo je kandidátem ve volebním obvodu, pro který je OVK vytvořena. Stěžejním principem, na kterém je založeno sestavení okrskové volební komise, je právo toho, kdo ve volbách kandiduje, aby do každé okrskové volební komise delegoval jednoho člena a jednoho

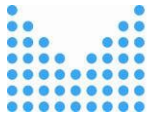

náhradníka; náhradník je povolán, pokud z nějakého důvodu zanikne členství delegovaného člena.

Právě právo delegovat člena a náhradníka do všech OVK ve volebním obvodu, v němž daný politický subjekt kandiduje, je podstatným institutem sloužícím k zabezpečení poctivosti voleb, zabránění manipulaci s odevzdanými hlasovacími lístky a realizací principu volné, rovné a svobodné soutěže politických sil v demokratickém politickém systému. Jak judikoval i Nejvyšší správní soud ve svém usnesení Vol 23/2014 *„smyslem tohoto ustanovení nepochybně je, aby členové okrskové volební komise, která je složena ze zástupců odlišných politických stran, ‚hlídali‘ navzájem řádný průběh voleb v konkrétním volebním okrsku“* a je *„primárně věcí samotných volebních aktérů, nacházejících se v prostředí svobodné politické soutěže, aby vzájemně kontrolovali dodržování stanovených pravidel. ... Členové volební komise se podílejí také na sčítání konečného výsledku voleb a posuzování platnosti hlasovacích lístků, přičemž právě skutečnost, že jsou delegováni různými politickými subjekty, má zaručit jejich vzájemnou kontrolu. Pokud by členové volební komise měli jakékoliv pochyby o správnosti postupu jiných členů komise, lze důvodně očekávat, že by tyto výhrady uplatnili např. formou odepření podpisu zápisu o průběhu a výsledku hlasování s uvedením důvodů tohoto odepření. Na tomto základě by poté soud mohl přezkoumat postup volební komise z hlediska případného porušení zákona.“* Na straně druhé *„pokud kandidující politický subjekt nevyužije svého oprávnění a nedeleguje člena okrskové volební komise, jde to k jeho tíži co do možnosti přesvědčivě tvrdit konkrétní pochybení v práci volební komise a konkrétní porušení volebního zákona“.*

Ve všech volebních zákonech je dále upraveno, že pokud není minimální počet členů okrskové volební komise naplněn ze zástupců delegovaných kandidujícími subjekty, dojmenuje členy na neobsazená místa starosta obce. Starosta však není oprávněn v rámci tohoto procesu jakkoli „lustrvat“ postoje jmenovaných členů k jednotlivým kandidátům.

I v případě, že by OVK byla tvořena pouze z členů jmenovaných starostou obce, mají tito postupovat při zjišťování výsledků voleb podle volebního zákona a dodržovat Pokyny pro okrskové volební komise ke zjišťování výsledků hlasování ve volebním okrsku, které vydává Český statistický úřad. Na základě těchto Pokynů mají členové OVK, mimo jiné, pracovat společně, o platnosti hlasovacího lístku a hlasu nemohou členové komise rozhodovat samostatně a při sčítání hlasů mají používat negumovatelné červeně pišící propisovací tužky.

Všechna shora zmíněná opatření mají za cíl, aby při činnosti OVK a zejména při sčítání hlasů, bylo minimalizováno riziko jakékoli manipulace s hlasy voličů.

Pokud by přesto některý volič měl za to, že výsledky hlasování byly v některém volebním okrsku v důsledku postupu OVK nesprávně sečteny či dokonce zmanipulovány a došlo tak k porušení volebního zákona způsobem, který hrubě ovlivnil výsledek voleb, může se po volbách ve stanovené lhůtě obrátit na volební soud. Záleží pak na posouzení soudu, zda předložené důkazy vyhodnotí jako významné indicie, na základě kterých se rozhodne přikročit ke kontrole volební dokumentace a přepočtu hlasů v daném volebním okrsku.

Mgr. Petr Šťastný
vedoucí oddělení

Vyřizuje: JUDr. Lucie Fišarová